

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКЕ МУЗИЧНЕ УЧИЛИЩЕ ІМ. С.С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Музичне мистецтво. Фортепіано»

освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво
за спеціалізацією «Фортепіано»
галузь знань 02 Культура і мистецтво

Кваліфікації: 3340 «Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів»; 3473 «Концертмейстер»; 3479 «Артист ансамблю»;
Додаткова кваліфікація 3476 «Керівник аматорського колективу»

ЗАТВЕРДЖЕНО ПЕДАГОГІЧНОЮ РАДОЮ

Голова педагогічної ради

/В.І. Хороший /

(протокол № 18 від «31» серпня 2018 року)

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2018

Черкаси 2018 рік

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено робочою групою у складі:

- Є.О. Сергієнко – голова Методичної ради, заступник директора з навчальної роботи;
- І.О. Окуневої – голова циклової комісії «Спеціальне фортепіано»;
- В.І. Богомола – голова циклової комісії «Оркестрові духові та ударні інструменти»;
- В.О. Зайченко – голова циклової комісії «Народні інструменти»;
- В.С. Сергієнка – голова циклової комісії «Хорове диригування»;
- І.В. Лісун – голова циклової комісії «Теорія музики»;
- Л.М. Яворської – голова циклової комісії «Природничо-наукові та фундаментальні дисципліни»;
- Л.М. Красавіної – голова циклової комісії «Музичне мистецтво естради»;
- Л.І. Кондес – голова циклової комісії «Загальноосвітні, гуманітарні та соціально-економічні дисципліни»;
- Л.М. Шебаліної – викладач-методист.

2. Розділи програми:

- Профіль освітньої програми зі спеціальності 025 Музичне мистецтво за спеціалізацією «Фортепіано»
- Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність;
- Форма атестації здобувачів вищої освіти;
- Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
- Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми;

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 025 Музичне мистецтво за спеціалізацією «Фортепіано»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, кваліфікації: 3340 «Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів»; 3473 «Концертмейстер»; 3479 «Артист ансамблю»; додаткова кваліфікація 3476 «Керівник аматорського колективу»
Офіційна назва освітньої програми	«Музичне мистецтво. Фортепіано»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом молодшого спеціаліста, одиничний, 180 кредитів ЄКТС, термін навчання на основі базової загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців, на основі повної загальної середньої освіти – 2 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України – 5 рівень, FQ for ENEA – short cycle, EQF for LLL – level 5
Передумови	Наявність базової або повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії до 01.03.2019
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють навичками педагогічної, концертно-виконавської, музикознавчої, диригентської діяльності у сфері музичного мистецтва	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	02 Культура і мистецтво, 025 Музичне мистецтво, спеціалізація «Фортепіано». Навчально-педагогічна діяльність у початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах; забезпечення музичного супроводу виступів інструментальних, вокальних, хорових, хореографічних колективів, ансамблів, солістів відповідно до їх репертуару; професійна виконавська діяльність у складі ансамблю; керівництво аматорськими колективами
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма підготовки молодшого спеціаліста. Структура програми передбачає: здатність здійснювати педагогічну та концертмейстерську діяльність в дитячих мистецьких навчальних закладах; здійснювати кадрове та методичне забезпечення діяльності початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу, музичної студії, аматорського музичного колективу; організувати поетапно навчальний та репетиційний процес; оволодіння спеціальними вміннями та знаннями, достатніми для здійснення виконання музичних творів різних за формою, стилем та жанром соло, у складі ансамблю, оркестру; засобами музичного мистецтва формувати в суспільстві художньо-мистецькі цінності, гуманістичну мораль, національну свідомість

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціалізована освіта та професійна підготовка в галузі діяльності, пов'язаної з педагогічною роботою у сфері початкової музичної освіти та виконанням творів музичного мистецтва. Ключові слова: навчання, інтерпретація, виконання, художній образ, жанр, стиль, зміст, імпровізація, композиція
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування в установах будь-якої організаційно-правової форми, усіх форм власності галузей: культура і мистецтво, освіта. Первинні посади за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК003:2010: 3340 «Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів»; 3473 «Концертмейстер»; 3479 «Артист ансамблю»; 3476 «Керівник аматорського колективу»
Подальше навчання	Можливість продовження навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, пояснювально-ілюстративне, проблемно-орієнтоване, інтерактивне, навчання через педагогічну, концертмейстерську та концертно-виконавську практики, дослідницько-пошукове, самонавчання
Оцінювання	Усне та письмове опитування, екзамени, прослуховування концертних програм, технічні заліки, академічні концерти, заліки, тестування
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі професійної діяльності в галузі культури і мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК-2. Здатність до усного та письмового спілкування державною мовою. ЗК-3. Навички управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел). ЗК-4. Базові загальні знання та базові знання з професії. ЗК-5. Дотримання техніки безпеки ЗК-6. Здатність до навчання та самоосвіти. ЗК-7. Здатність працювати в команді. ЗК-8. Здатність діяти на базі етичних принципів. ЗК-9. Здатність до застосування знань на практиці. ЗК-10. Здатність адаптуватися і діяти в новій ситуації. ЗК-11. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-12. Готовність брати ініціативу на себе.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1. Базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії та методології музичного мистецтва. ФК-2. Практичне й оперативне застосування знань, вмінь до конкретних професійних ситуацій. ФК-3. Уявлення про принципи функціонування об'єктів предмету діяльності (навчального закладу, творчого колективу). ФК-4. Впровадження та вибір безпечних умов та режимів праці, організація робочого місця. ФК-5. Знання правових основ та законодавства України в галузі культури і мистецтв.

	<p>ФК-6. Використання нормативних документів в навчально-педагогічній роботі.</p> <p>ФК-7. Застосовування професійно-профільованих знань та практичних навичок з фахових та музично-теоретичних дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>ФК-8. Здатність оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.</p> <p>ФК-9. Використання практичних навичок сольної та ансамблевої гри для професійної діяльності.</p> <p>ФК-10. Здатність оперувати професійною термінологією у сфері фахової діяльності.</p> <p>ФК-11. Знання основних шляхів пошуку виконавських засобів втілення художнього образу у виконавській та педагогічній діяльності.</p> <p>ФК-12. Використання знання педагогічного репертуару в педагогічній діяльності.</p> <p>ФК-13. Використання професійних знань при визначенні рівня розвитку музичних здібностей дітей для навчання.</p> <p>ФК-14. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.</p> <p>ФК-15. Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології в процесі педагогічної діяльності.</p> <p>ФК-16. Використання професійних знань, вмінь та навичок з оформлення документації щодо здійснення освітнього процесу.</p> <p>ФК-17. Використання комп'ютерних технологій у практичному втіленні професійних знань й умінь.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН-1. Здатність реалізовувати державні стандарти початкової мистецької освіти, застосовувати сучасні педагогічні технології в освітньому процесі мистецької школи.</p> <p>ПРН-2. Володіти спеціалізованими знаннями, уміннями та навичками достатніми для здійснення педагогічної та музично-виконавської діяльності.</p> <p>ПРН-3. На основі осмислення надбань національної та світової музичної культури у відповідності з композиторським задумом вміти визначати зміст, форму, стильові і жанрові особливості музичного твору.</p> <p>ПРН-4. Визначати за допомогою відповідних методів музичні здібності, наявність антропометричних ознак придатності дітей до навчання в початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах.</p> <p>ПРН-5. Визначати причини ускладнень щодо реалізації учнями у виконанні навчально-творчих завдань та розробляти заходи щодо їх усунення та попередження.</p> <p>ПРН-6. Уміти визначити остаточну ідею композиційно-цілісного виконання музичного твору з урахуванням впливу жанрових і стильових особливостей на його емоційно-чуттєве сприйняття.</p> <p>ПРН-7. Уміти втілювати художні образи музичного твору на основі емоційно-чуттєвого сприйняття принципів формоутворення та композиції, жанрових і стилістичних особливостей.</p>

	<p>ПРН-8. Виходячи зі змісту та форми музичного твору, використовуючи знання з музично-теоретичних дисциплін, музично-виконавськими засобами створювати власну інтерпретацію музичного твору.</p> <p>ПРН-9. Уміти визначати і використовувати відповідні виконавські засоби музичної виразності під час репетиційної роботи над музичним твором.</p> <p>ПРН-10. Забезпечувати музичний супровід виступів інструментальних, вокальних, хорових, хореографічних колективів, ансамблів, солістів відповідно до їх репертуару.</p> <p>ПРН-11. Здатність стежити за прогресивними сучасними тенденціями у музичному мистецтві та музичній педагогіці, розуміти їх зміст та використовувати у своїй професійній діяльності.</p> <p>ПРН-12. Використовуючи музично-теоретичний та методико-виконавський аналіз уміти планувати роботу над музичним твором.</p> <p>ПРН-13. Уміти поетапно організовувати навчальний та репетиційний процес.</p> <p>ПРН-14. Уміти здійснювати навчально-методичне забезпечення діяльності початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу, музичного колективу.</p> <p>ПРН-15. Уміти визначати потенційні можливості учнів; аналізувати відповідність художнього та технічного розвитку учнів у спеціальному класі; підбирати відповідний художній та технічний репертуар відповідно до індивідуальних здібностей та психофізичних особливостей учнів.</p> <p>ПРН-16. Уміти визначати оптимальні форми, методи та етапи здійснення контролю за навчальною діяльністю учнів, рівень навчальних досягнень учнів відповідно до критеріїв оцінювання.</p> <p>ПРН-17. Уміти критично оцінювати рівень своєї професійної майстерності з метою постійного її вдосконалення.</p> <p>ПРН-18. Уміти аналізувати досвід роботи і виконавської майстерності видатних представників вітчизняного та зарубіжного музичного мистецтва.</p> <p>ПРН-19. Уміти опрацьовувати різноманітні інформаційні джерела та використовувати їх в професійній діяльності.</p> <p>ПРН-20. Уміти аналізувати та критично оцінювати соціально-економічні події в суспільстві, враховуючи їх правові, етичні, екологічні, соціальні та культурологічні аспекти.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації освітньої програми залучаються педагогічні працівники, які мають вищу освіту за відповідною спеціальністю
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітньої програми відповідає чинним вимогам до проведення освітньої діяльності у галузі вищої освіти. Навчальні приміщення відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Специфіка матеріально-технічного забезпечення: наявність аудиторій для лекційних, практичних та індивідуальних занять, концертних залів, музичного інструментарію тощо
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - бібліотека та фонотека з читальним залом; - бездротовий доступ до мережі Internet; - навчальні та робочі навчальні плани; - типові та робочі програми навчальних дисциплін; - програми практик; - навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін;

	<ul style="list-style-type: none"> - комплексні контрольні завдання для проведення відповідних заходів щодо визначення рівня знань з навчальних дисциплін; - методичні рекомендації щодо підготовки та виконання державних екзаменаційних програм; - критерії оцінювання рівня підготовки студентів; - офіційний сайт закладу вищої освіти.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ №579 від 12 серпня 2015 р. «Про затвердження положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

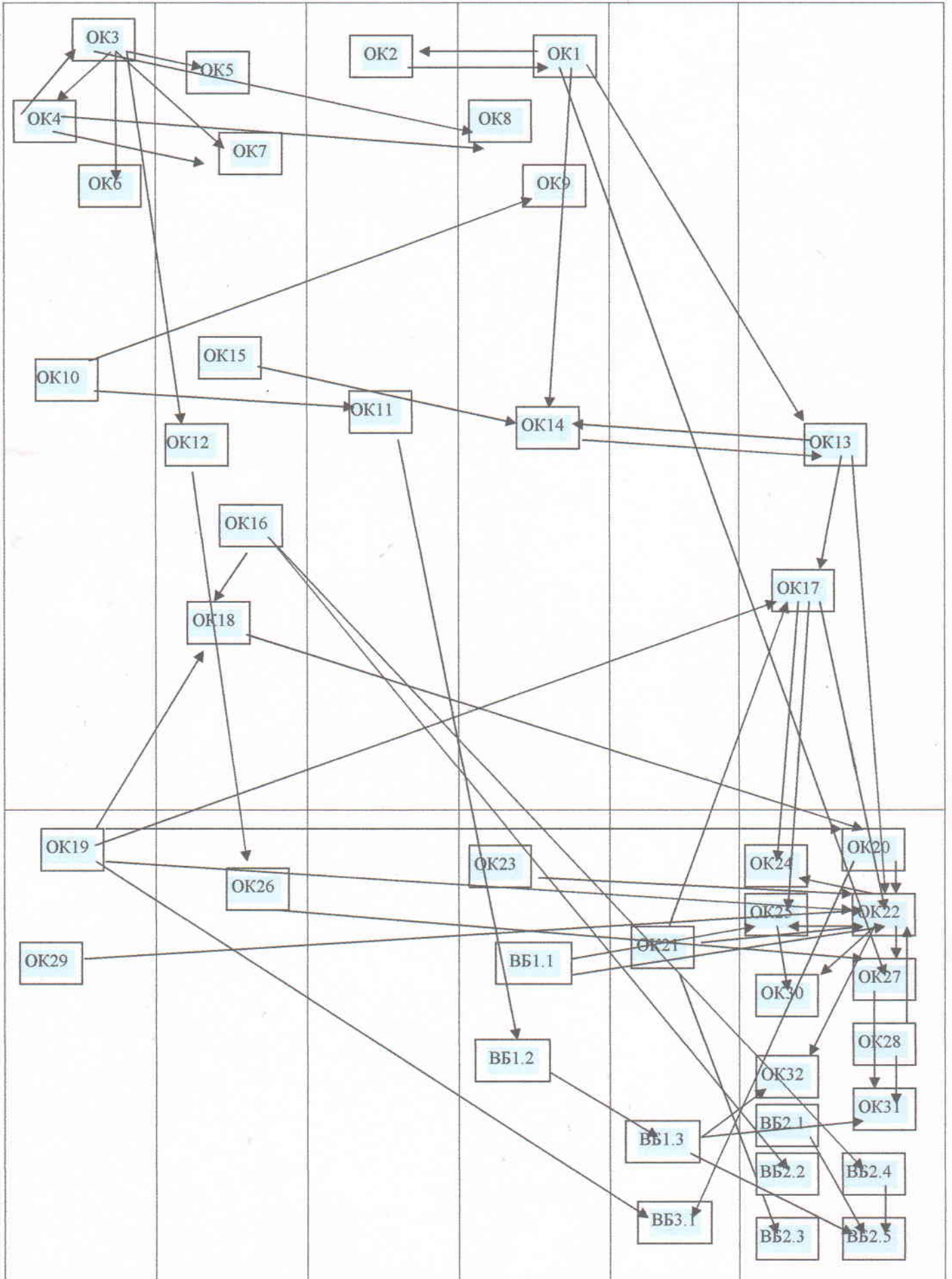
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
		ЄКТС	
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОК 1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1,5	Екзамен
ОК 2	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	Залік
ОК 3	Історія України	1,5	Залік
ОК 4	Основи філософських знань	1,5	Залік
ОК 5	Соціологія	1,5	Залік
ОК 6	Основи економічної теорії	1,5	Залік
ОК 7	Основи правознавства	1,5	Залік
ОК 8	Культурологія	1,5	Залік
ОК 9	Фізичне виховання	7,5	Залік
ОК 10	Основи екології	1,5	Залік
ОК 11	Безпека життєдіяльності	1,5	Залік
ОК 12	Педагогіка і психологія	3	Екзамен
ОК 13	Світова музична література	15	Екзамен
ОК 14	Українська музична література	5	Екзамен
ОК 15	Музичний фольклор	1,5	Залік
ОК 16	Інструментознавство	1,5	Залік
ОК 17	Аналіз музичних творів	1,5	Залік
ОК 18	Основи диригування	1,5	Залік
ОК 19	Основи охорони праці	1,5	Залік
	Всього нормативні	57,5	
	Резерв	2,5	
Разом по циклу:		60	
<i>Цикл професійно-практичної підготовки</i>			
ОК 20	Теорія музики	3,5	Екзамен
ОК 21	Сольфеджіо	12	Екзамен
ОК 22	Гармонія	8	Екзамен
ОК 23	Спеціальний клас	26	Екзамен
ОК 24	Фортепіанний ансамбль	4	Залік
ОК 25	Камерний ансамбль	5	Екзамен

ОК 26	Концертмейстерський клас	11	Залік
ОК 27	Методика навчання гри на інструменті	3,5	Екзамен
ОК 28	Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару	3,5	Залік
ОК 29	Історія виконавства	2	Залік
ОК 30	Концертмейстерська практика	3	Залік
ОК 31	Педагогічна практика	6	Залік
ОК 32	Концертно-виконавська практика	3	Залік
	Всього нормативні	90,5	
	Резерв	5	
Разом по циклу:		95,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		155,5	
Вибіркові компоненти ОП *			
ВБ 1.1	Вдосконалення індивідуальних здібностей	14,5	Залік
<i>Додаткова кваліфікація «Керівник аматорського колективу»</i>			
ВБ 2.1	Диригування	3	Залік
ВБ 2.2	Інструментування	2,5	Залік
ВБ 2.3	Читання партитур	1,5	Залік
ВБ 2.4	Методика роботи з оркестром	1,5	Залік
ВБ 2.5	Практика роботи з оркестром	1,5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		24,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		180	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників проводиться у формі екзаменів:

1. Спеціальний клас.
2. Концертмейстерський клас.
3. Камерний ансамбль.
4. Основи педагогічної майстерності (комплексний екзамен з педагогіки і психології, методики навчання гри на інструменті, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару).
5. Диригування (для отримання додаткової кваліфікації «Керівник аматорського колективу»).

Атестація випускників завершується видачею диплома молодшого спеціаліста із присвоєнням кваліфікацій: 3340 «Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів»; 3473 «Концертмейстер»; 3479 «Артист ансамблю»; 3476 «Керівник аматорського колективу» (додаткова кваліфікація).

Атестація здійснюється відкрито і гласно.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності 025 (5.02020401) Музичне мистецтво
 Рівень вищої освіти початковий
 Спеціалізація Фортепіано
 Освітня програма молодший спеціаліст
 Форма навчання денна
 Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 105,75 ECTS; Зр. 10 міс.
 Робочий навчальний план, затверджений Педагогічною радою 30.08.2016р. на основі орієнтовного навчального плану, затвердженого Міністерством культури і туризму України 30.08.2010р.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання базова або повна загальна середня освіта; володіння практичними навичками гри на фортепіано в обсязі програм ПСМНЗ.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність працювати в колективі (педагогічному та оркестровому/ансамблевому);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Професійні компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Забезпечення результатів навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
Володіння практичними навичками професійного спілкування українською мовою в усній та писемній формах; вільне використання набутих навичок орфографії, пунктуації та стилістики, професійної лексики. Вміння перекладати українською мовою з інших мов тексти музично-мистецького спрямування, редагувати і створювати документи для професійної діяльності.	+	Українська мова за професійним спрямуванням
Оволодіння в процесі вивчення іноземних мов комунікативною компетенцією, вмінням читати та перекладати іншомовні тексти професійного, музично-мистецького спрямування, практичними навичками усного професійного мовлення та граматичної	+	Іноземна мова за професійним спрямуванням

компетенції.		
<p>Володіння історичними знаннями та системою понять, вмінням їх використовувати у процесі професійних практик.</p> <p>Розуміння особливостей історичних процесів в Україні на різних етапах розвитку в контексті загальносвітового розвитку.</p> <p>Вміння аналізувати і оцінювати історичні події та явища в Україні.</p>	+	Історія України
<p>Володіння знаннями щодо історичних етапів розвитку філософської думки, розуміти зміст її основних понять.</p> <p>Вміння обґрунтовувати свою світоглядну та громадянську позицію, аналізувати і оцінювати проблеми, процеси, факти і явища суспільного життя.</p>	+	Основи філософських знань
<p>Володіння теоретичними знаннями з історії виникнення і розвитку соціологічної думки в системі суспільствознавства, структури, методів і функцій дисципліни, розвитку соціологічної думки в сучасній Україні, основних тенденцій у соціальних змінах, громадських та суспільних рухах та практичними навичками соціологічних досліджень.</p>	+	Соціологія
<p>Володіння загальними теоретичними знаннями щодо розвитку економічних процесів і явищ у сучасному світі, основними економічними поняттями, вмінням пояснювати їх зміст, оцінювати економічні процеси в умовах ринкової трансформації економіки України, особливості її інтеграції у систему міжнародних економічних відносин.</p>	+	Економічна теорія
<p>Володіння теоретичними знаннями з основ правознавства, вмінням пояснити зміст основних понять, норм і функцій системи права.</p> <p>Розуміння і пояснення змісту правових норм і правових актів України, особливості міжнародних правових актів, їх вплив на формування і розвиток політично-правових практик в Україні.</p> <p>Знання видів права, основні права, свободи і обов'язки громадян України.</p>	+	Основи правознавства
<p>Володіння знаннями основних закономірностей щодо формування і розвитку культури, вміння аналізувати явища світової та національної культур</p>		

<p>різних історичних періодів розвитку цивілізації. Розуміння змісту культурогенезу, форм міжкультурних комунікацій, проблем розвитку культури, художніх стилів і течій, особливості духовних, релігійних практик в контексті загально-філософських компетенцій.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Культурологія</p>
<p>II. Цикл природничо-наукової та фундаментальної підготовки</p>		
<p>Володіння основними поняттями, визначеннями, термінами безпеки життєдіяльності, знаннями загальних закономірностей виникнення небезпек та надзвичайних ситуацій, практичними компетенціями у разі виникнення небезпек, надзвичайних ситуацій природного, техногенного або військового характеру, вміння ідентифікувати їх, у разі необхідності використовувати відповідні дії та приймати рішення.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Безпека життєдіяльності</p>
<p>Володіння теоретичними знаннями з основ психології та педагогіки, напрямками, структурами та методологічними аспектами і принципами психологічних та педагогічних практик. Розуміння змісту основних понять, закономірностей та принципів аналізу психологічної основи діяльності людини, методів педагогічних досліджень і практик в сфері музичної психології та педагогіки. Використання набутих знань у процесі музично-виконавської та педагогічної практик.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Психологія і педагогіка</p>
<p>Володіння знаннями з історії розвитку світової музичної культури, творчості найвидатніших її представників. Вміння аналізувати музичні твори різних епох і стилів, ілюструвати та визначати на слух зразки музичних творів або їх фрагменти. Використання набутих знань в процесі музично-професійних практик.</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Світова музична література</p>
<p>Володіння знаннями з історії розвитку української музичної культури в контексті загальноєвропейського розвитку музичного мистецтва. Вміння аналізувати творчість найвидатніших її представників. Знання на слух і вміння ілюструвати музичні твори або їх фрагменти, робити узагальнений та порівняльний аналіз, визначати їх історичне місце в</p>	<p style="text-align: center;">+</p>	<p>Українська музична література</p>

контексті світових практик.		
Знання основних жанрів і стилів народної музично-творчої практики України, володіння практичними навичками виконання та запису зразків автентичного музичного фольклору різних національних практик України, визначення їх ролі у формування національної ідентичності.	+	Музичний фольклор
Володіння знаннями та практичними компетенціями щодо особливостей різних за складом оркестрів та ансамблів, формування відповідних партитур, аналізу щодо використання авторами різних засобів музичної виразності. Вміння виконувати партитури творів або їх фрагменти на фортепіано, знати і вміти читати різні системи запису оркестрових музичних творів.	+	Інструментознавство
Володіння знаннями щодо методології аналізу музичних творів, особливостей їх стилю, жанру, форми, засобів музично-художньої виразності, визначення їх естетичного, історичного, музично-виконавського змісту. Використання знань у музично-педагогічній та музично-виконавській практиках.	+	Аналіз музичних творів
Володіння знаннями і практичними навичками диригування, особливостями формування диригентського апарату, засобами комунікації у роботі з оркестром або хором, визначення їх основних задач.	+	Основи диригування
III. Цикл професійно-практичної підготовки		
Володіння теоретичними знаннями з основ теорії музики, всіх елементів музичної мови, їх художньо-естетичного змісту, нотацією та музичною термінологією. Вміння розкривати і послідовно викладати зміст теоретичного матеріалу, визначати та будувати основні елементи музичної мови, нотувати і виконувати на фортепіано секвенції, інтервали та акордові послідовності, створювати власні музичні побудови.	+	Теорія музики
Володіння практичними навичками побудови та інтонування окремих елементів музичної мови, визначення їх на слух, відтворення зразків одноголосся, гармонічного та поліфоніч-	+	Сольфеджіо

<p>ного багатоголосся, читання з листа, слухового аналізу окремих елементів музичної мови і музичних завершених побудов з їх записом, записом одного-лосних, двоголосних та триголосних музичних диктантів.</p>		
<p>Володіння теоретичними знаннями з основ гармонії, закономірностей гармонічної складової музичної мови і тонально-гармонічного розвитку музичної думки, функційної приналежності акордів та особливостей їх застосування в процесі музичної практики.</p> <p>Вміння давати визначення основних понять, виконувати практичні завдання письмово та на фортепіано з гармонізацією мелодії, басу та крайнього двоголосся, виконувати завдання з гармонічного аналізу музичних творів.</p>	+	Гармонія
<p>Володіння комплексом виконавських навичок, раціональними прийомами гри на фортепіано, необхідними для практичної діяльності, різноманітним за стилем, жанрами і формою музичним репертуаром в обсязі, передбаченому вимогами програми за курсами навчання, засобами художньої виконавської виразності.</p> <p>Вміння самостійно працювати над вирішенням різноманітних виконавських задач, аналізувати та узагальнювати поставлені викладачем задачі у роботі над звуковою та динамічною виразністю, вправністю та рухливістю виконавського апарату, стилістичними особливостями музичних творів, втіленням їх емоційно-образного змісту.</p>	+	Спеціальний клас
<p>Володіння основними навичками гри в ансамблі, вміння слухати і чути партнера, домагаючись темпової, ритмічної, агогічної, звукової та динамічної єдності у виконанні музичних творів. Розуміння і реалізація в процесі виконавських практик особливостей ансамблевої фактури, емоційно-образного змісту музичних творів.</p>	+	Фортепіанний ансамбль
<p>Володіння різноманітними засобами виконавської виразності, навичками гри в ансамблі з різними музичними інструментами, різноманітним музично-виконавським репертуаром відповідного рівня складності відповідно до вимог програми за курсами навчання.</p>	+	Камерний ансамбль

<p>Вміння самостійно опанувати різноманітний ансамблевий репертуар, брати участь у концертно-репетиційних практиках.</p>		
<p>Володіння практичними навичками концертмейстерської роботи із солістами (співаками, інструменталістами, ансамблями та хорами); різноманітним за стилями і жанрами музичним репертуаром, вміннями транспонувати супровід творів середнього рівня складності, самостійної роботи і читання з листа. Знання особливостей та теситурних обсягів різних інструментів та голосів, їх динамічні та технічні можливості.</p>	+	Концертмейстерський клас
<p>Володіння теоретичними знаннями з методики навчання гри на фортепіано, компетенціями щодо форм і методів організації навчального процесу у спеціальному класі ПСМНЗ, методів і прийомів роботи з учнями над розвитком комплексу музичних професійних здібностей, опанування основними виконавськими прийомами гри на фортепіано, аналізом недоліків та перспективи розвитку виконавських можливостей дитини в процесі навчання.</p>	+	Методика навчання гри на інструменті
<p>Володіння знаннями щодо визначення основних методологічних принципів роботи над творами музично-педагогічного репертуару для ПСМНЗ, цілісного підходу у плануванні роботи над ним з учнями, основними методами психологічно-педагогічного дослідження. Вміння виявляти зв'язки між вирішенням технологічних та виконавських задач і художньо-естетичним осмисленням змісту музичних творів педагогічного репертуару, структурних закономірностей розвитку музичної думки та шляхів їх реалізації учнем у процесі музично-виконавської практики.</p>	+	Методико-виконавський аналіз
<p>Володіння знаннями з історії розвитку фортепіанного виконавського мистецтва, принципів періодизації історичного процесу їх розвитку. Вміння аналізувати історичні факти творчості видатних виконавців, їх вплив на загальносвітовий розвиток фортепіанного музично-виконавського мистецтва та вміння використо-</p>	+	Історія виконавства

увати набуті знання в процесі професійних практик.		
<p>Вміння використовувати набуті концертмейстерські та виконавські навички у репетиційній та концертно-виконавській практиках, удосконалювати навички читання з листа і транспонування, оптимізації підготовки до концертного виступу.</p> <p>Знання особливостей роботи із виконавцями на різних музичних інструментах, співаками та диригентами: теситурних, тембрових і динамічних можливостей різних голосів та інструментів, змісту термінологічних понять у музичному виконавстві.</p>	+	Концертмейстерська практика
<p>Вміння практично вирішувати головні навчально-виховні завдання в процесі навчання учнів ПСМНЗ гри на фортепіано, методично обґрунтовано обирати прийоми і методи роботи на уроці, планувати і досягати необхідного результату під час проведення занять, спілкування з учнем із врахуванням його вікових та психофізичних особливостей, оцінювати рівень розвитку в учня комплексу музичних професійних здібностей, користуватись навчально-методичною документацією.</p>	+	Педагогічна практика
<p>Володіння навичками концертних виступів – сольних, ансамблевих або концертмейстерських практик, підготовчої репетиційної роботи, підбору та вивчення концертного репертуару, відповідної сценічної поведінки.</p> <p>Розуміння змісту концертно-виконавської практики, особливостей підготовки репертуару з урахуванням різної вікової категорії або різного рівня музично-комунікативних практик слухачів.</p>	+	Концертно-виконавська практика
<p>Володіння основними елементами та виразними засобами диригентської техніки, вмінням точно визначати роль диригента у роботі над музичним твором, комунікативні особливості диригентського жесту, визначати доцільність його використання в процесі музично-виконавських практик у вирішенні художніх задач інтерпретації музичних творів.</p>	+	Диригування
<p>Володіння знаннями з основ інструментування для оркестрів різних складів, особливостей запису музичного</p>		

<p>тексту в різних ключах, використання різноманітних нотацій музичного тексту, прийомів виконання та сонористичних ефектів.</p> <p>Вміння створювати партитуру інструментованих музичних творів з відповідним її оформленням.</p>	+	Інструментування
<p>Знання особливостей формування партитур для різного за складом оркестру. Володіння навичками гри на фортепіано, вмінням читати нотний текст у різних музичних ключах, спрощувати оркестрову фактуру музичних творів для виконання їх на фортепіано, виявляючи компетентність у професійній музичній термінології італійською, німецькою або французькою мовами щодо визначення темпу або характеру твору.</p>	+	Читання партитур
<p>Знання основних методів роботи з оркестром, використання різних форм організації навчальних занять в оркестровому класі з урахуванням особливостей рівня професійної підготовки учасників, вікових особливостей, психологічної характеристики оркестрового колективу в цілому.</p> <p>Вміння корегувати під час занять навчальну діяльність як кожного окремого учасника (учня), так і всього оркестрового колективу в цілому.</p>	+	Методика роботи з оркестром
<p>Досягнення професійної компетенції щодо практичних навичок роботи з оркестром, володіння відповідним музично-педагогічним репертуаром, вмінням планувати заняття з оркестрового класу і досягати необхідних результатів під час виконання музичних творів різного рівня складності у навчально-репетиційній та концертній практиках.</p>	+	Практика роботи з оркестром

Гарант освітньої програми – голова циклової комісії «Спеціального фортепіано»

Окунева Ірина Олександрівна, викладач вищої категорії, викладач-методист.